

УВОДНА РЕЧ

Полет учесника прошлогодишњег скупа *800 година српске медицине*, у манастиру Св. Прохор Пчињски, и „необична“ њихова жеља да и остали, умивши се на извору Сазнања, прогледају, довела је до предлога, да се: 1. Средња медицинска школа у Београду назове именом др Милоша Борисављевића, 2. Институт за реуматологију именом др Загорке Беровић, 3. Институт за неонатологију именом др Надежде Станојевић, имајући у виду њихове непроцењиве, а мало познате, доприносе; што је од стране управа тих институција дочекано надменим – ћутањем. Ни позив за помоћ упућен сестринским секцијама Српског лекарског друштва (педијатријској и реуматолошкој) није уродио плодом.

Овome се почетком 2012. године придружило „исто то само мало друкчије“. На писма упућена од стране Председника и Председништва Секције за историју медицине (1) Декану медицинског факултета Универзитета у Београду, да се размотри питање оснивања Института за историју медицине, и (2) Медицинском одељењу САНУ, да исти овај предлог подржи, нису – као и у претходном случају – стигли одговори.

Што неодољиво подсећа на једну од епизода из књиге др Лазе Димитријевића (1893) *Како живи наш народ*, у којој овај наш одличник приповеда како је сачинио упутство за сузбијање извесне епидемије у народу, и послао је локалним властима, с тим да сваки сеоски старешина сазове збор, и то упутство наглас прочита. Па, како од тога ништа не би, епидемија никако није јењавала, крену доктор Лаза од села до села не би ли сазнао шта би с оним његовим писменом. Примили смо Ваше упутство, рекоше му у једном, али не стигосмо да га на збору прочитамо. Вашар је био те изгубосмо издајући – сточне пасоше!

Вашар таштине и личних интереса, под капом чврстог уверења да је, како још издавна написа руски нобеловац Александар Солжењицин, *кључ напретка* (самоубилачко) *омаловажавање сопствене прошлости*, вероватна су објашњења поменутих понашања, у која не бисмо даље улазили. Остаје тако чињеница да и овај део наше прошлости хладно препуштен штедром черупању од стране припадника дојучерашњих, југословенских, братских република, а сада нових балканских државица.

Тачку на јоту ударише напослетку и поједини „велики“ шефови наших здравствених установа, који су чланове својих колектива (референте!) успели да у последњем трену спрече да дођу на овогодишњи скуп

800 година српске медицине, не само својим формалним забранама (недавањем, ни плаћеног ни неплаћеног одсуства) већ и додељивањем дежурстава баш тих дана...

Али...

Док су се црни облаци – у виду све горих и горих вести – гомилали, радови са овај скуп стизали су уобичајеним темпом. Појавио се, на око изненада, плакат студената Новосадског медицинског факултета (у прилогу је), на коме пише „Ходајмо утабаним стазама наших предака“, па следећи стихови Ђуре Јакшића, из његове бесмртне песме *Отаџбина*: „... *Лепећи крвљу срца рођеног, мишица својих кости сломљене, ДА УНУЦИМА СПРЕМЕ БУСИЈУ...*“ добише свој сасвим опипљив смисао. Нису то никакви апстрактни, метафорични, унуци, већ сасвим, сасвим стварни. Нити је појава *Историје медицине* на студентским конгресима, ево већ друга година, пуста нада.

Коме припада будућност, јасно је као дан.

И овај камен земље Србије расте постојано стремећи ка облацима.

Ево и новог – Соколског – зборника.

Радујмо се.

А ево одломка из писма од 11. јуна 2012. године упућеног електронском поштом, од стране др Душице Добановачки из Новог Сада, секретару Секције др Славици Жижић Борјановић:

„Поштована и драга Славице, још увек ми је пред очима манастирска панорама, у глави су ми све презентације са састанка – и просто не могу да верујем какву смо душевну и духовну лепоту упили у наша срца у ова три заједничка дана.

Хвала је једноставна а недовољна реч за оно што осећам у овом трену, али зато свима причам о дивном сусрету са људима који су пуно времена провели истражујући нашу прошлост, да нам покажу колико је великих људи било пре нас а који су, углавном, остали анонимни. Свако слово које се буде ставило на папир биће мemento за сваког оног који долази, а то је само једна мала карика у животном ланцу догађаја. Треба давати несебично, јер само тако то што смо дали може да траје вечно.“

Кад пре проговорисмо јасним, трезвеним језиком наших дедова!

Председник Секције за историју медицине СЛД и уредник ове књиге
Брана Димитријевић